

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 1301293
Datum: 22-05-2025
Portefeuillehouder: C. van Leeuwen
Team: Team Samenleving
Contactpersoon: M.A. van Hoepen

Onderwerp

Leeromgeving Stevig Lokaal Team (SLT)

Voorstel

1. Kennis te nemen van de uitwerking voorstel 'Leeromgeving Stevig Lokaal Team (SLT)', waarin uiteen wordt gezet hoe de Leeromgeving SLT gestalte dient te krijgen.
2. Akkoord te gaan met het principebesluit om in de periode tussen 1 oktober 2025 en 31 maart 2026 de Leeromgeving SLT te organiseren, inhoudende:
 - 2.1 het aanwijzen van Sint Maartensdijk als leeromgeving;
 - 2.2 het tijdelijk aanpassen van de werkwijze binnen het sociaal domein, in lijn met het Richtinggevend Kader Toegang van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG);
 - 2.3 het uitbreiden van de formatie met 3,2 fte om medewerkers vrij te maken voor de Leeromgeving SLT.
3. Akkoord te gaan met de financiële opzet, zoals weergegeven in het bijgevoegde overzicht en de financiële consequenties hiervan te verwerken in de voorjaarswijziging 2025, de kadernota 2026 en de 1e begrotingswijziging 2026.

Inleiding

De uitvoering van het sociaal domein staat onder druk. Aan het begin van deze eeuw maakte 1 op de 27 jeugdigen onder de 18 jaar gebruik van jeugdhulp. Dat steeg naar 1 op de 10 in 2015 en 1 op de 7,5 op dit moment. Jeugdigen zitten bovendien langer in jeugdhulp. De gemiddelde trajectduur is in 2021 ten opzichte van 2015 met 35% gestegen. In lijn met deze ontwikkeling, zijn ook de gemeentelijke uitgaven flink gestegen: in 2019 werd landelijk circa €1,9 mld. meer uitgegeven dan in 2015.³ Dit is een stijging van zo'n 50%. Eenzelfde ontwikkeling zien we binnen de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo): de uitgaven zijn tussen 2017 en 2023 gestegen van €4,6 miljard naar €5,5 miljard en de toenemende vergrijzing versterkt deze ontwikkeling. Bovendien zorgt de vergrijzing voor toenemende druk op de medewerkers. Om samenhangende, toekomstbestendige en betaalbare zorg en ondersteuning te kunnen bieden aan inwoners die dit nodig hebben, moeten we als gemeente de uitvoering binnen het sociaal domein anders vormgeven. Doorgaan op dezelfde voet betekent vastlopen.

In reactie op de hierboven genoemde ontwikkelingen, dragen we als gemeente op basis van de Hervormingsagenda Jeugd en het Richtinggevend Kader Toegang de verantwoordelijkheid voor het verstevigen van de inrichting van de toegangsfunctie binnen het sociaal domein, binnen landelijk en regionaal vastgestelde kaders. In het kader hiervan dienen we een zogenoemd Stevig Lokaal Team in

te richten, welke per 1 januari 2028 functioneel dient te zijn. De professionals binnen dit Stevig Lokaal Team signaleren in een vroeg stadium mogelijke problemen en handelen hiernaar door goede integrale triage te laten plaatsvinden, indien passend zélf laagdrempelige hulp te bieden en indien nodig geïndiceerde zorg te betrekken, waarbij we de regie in handen houden. Het Stevig Lokaal Team richt zich daarmee op tijdig, laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning. De organisatie van dit Stevig Lokaal Team leidt tot verschillende ontwikkelopgaven voor ons als gemeente én voor onze medewerkers. Dit betreft onder meer het verstevigen van de integrale werkwijze, handelen in casussen met complexe (veiligheids-)problematiek en zelf actief (basis-)vormen van hulp verlenen. Met de pilot 'Inwonersondersteuning' zijn we reeds gestart met deze ontwikkeling. Met de Leeromgeving SLT zetten we de volgende stap richting deze nieuwe werkwijze.

Doelstelling

Met het voorstel voor het inrichten van een leeromgeving zetten we als gemeente de volgende concrete stap in het versterken van onze toegangsfunctie en de oprichting van een Stevig Lokaal Team. De leeromgeving heeft drie doelstellingen: (1) het vanuit de praktijk ophalen wat de ontwikkeling van een Stevig Lokaal Team van ons als gemeente vraagt, (2) het verzamelen van data en informatie omtrent het gebruik en de beoogde substitutie ten opzichte van de geïndiceerde zorg en (3) het stimuleren van betrokkenheid en bevorderen van draagvlak onder de medewerkers voor de ontwikkelingen.

Argumenten

2.1 | Met de Leeromgeving SLT halen we vanuit de praktijk op wat de ontwikkeling van een Stevig Lokaal Team van ons als gemeente vraagt.

- In de afgelopen maanden hebben we met de Projectgroep en de Stuurgroep gewerkt aan de uitwerking van het Stevig Lokaal Team. Door gedurende de doorlooptijd van de Leeromgeving SLT deze organisatie-inrichting en werkwijze op kleine schaal in de praktijk te brengen, toetsen we werkenderwijs in hoeverre deze keuzes passend zijn bij de praktijk en leren we wat er verder nodig is om de nieuwe werkwijze te implementeren.

2.1 | Met de Leeromgeving SLT verzamelen we data en informatie omtrent het gebruik en de beoogde substitutie ten opzichte van de geïndiceerde zorg.

- De ontwikkeling van het Stevig Lokaal team beoogt onder meer het bevorderen van zelf- en samenredzaamheid, het vergroten van het gebruik van voorliggende voorzieningen en een afname van de geïndiceerde zorg. Deze ontwikkeling vraagt een financiële investering die vooruitloopt op de baten: er zal eerst geld beschikbaar moeten worden gesteld ten behoeve van de formatie van het Stevig Lokaal Team, alvorens de beoogde substitutie kan plaatsvinden. Hier zit een vertraging in. De Leeromgeving SLT gaat ons als gemeente helpen om feitelijk in beeld te brengen welke investeringen nodig zijn, alsmede in welke mate er sprake is van substitutie. Daarmee kunnen we de daadwerkelijke inrichting van het Stevig Lokaal Team nauwkeuriger vormgeven en kunnen we onze keuzes concreter onderbouwen.

2.3 | Met de Leeromgeving SLT stimuleren we betrokkenheid en bevorderen van draagvlak onder de medewerkers voor de ontwikkelingen.

- Binnen de Leeromgeving SLT gaan we met een aantal medewerkers vanuit de gemeente werken volgens de toekomstige werkwijze en gaan we gezamenlijk ontdekken wat deze werkwijze voor ons betekent, wat het van ons vraagt en wat we nodig hebben om dit goed te kunnen doen. Daarmee worden de medewerkers mede-eigenaar van de organisatie van het Stevig Lokaal Team. Bij succes kunnen zij ambassadeurs worden richting de rest van onze organisatie. Dit is belangrijk, omdat we de invulling van het Stevig Lokaal Team grotendeels met onze huidige medewerkers willen organiseren.

3 | Het budget voor de Leeromgeving SLT biedt de ruimte om medewerkers vrij te maken voor deelname aan de Leeromgeving SLT.

- Om de Leeromgeving SLT goed te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat de betrokken consulenten – WMO, Jeugd en Werk & Inkomen – (deels) worden vrijgesteld van hun reguliere werkzaamheden;
- Door de extra formatie niet via externe inhuur te organiseren, maar zelf te werven en in dienst te nemen, besparen we kosten;
- De nieuwe werkwijze zorgt voor een uitbreiding van het takenpakket van de huidige consulenten (hoofdzakelijk door zelf (basisvormen van) hulp te verlenen en procesregie te voeren). Deze werkwijze behoeft derhalve een uitbreiding van de huidige formatie. Hoewel we in deze fase van de ontwikkelingen niet kunnen voorzien welke formatie daadwerkelijk passend is bij de nieuwe werkwijze, zien we voldoende aanleiding om te veronderstellen dat de genoemde uitbreidingen in ieder geval noodzakelijk zijn.

Kanttekeningen en effecten

2.1 | Omdat de Leeromgeving SLT afwijkt van de bestaande toegang tot ondersteuning, bestaat het risico dat inwoners niet goed weten waar zij terechtkunnen of wat zij kunnen en mogen verwachten van de gemeentelijke dienstverlening en de ondersteuning binnen het sociaal domein.

- Het Loket Inwonersondersteuning speelt een centrale rol in het verwijzen van inwoners naar de juiste plek, waardoor inwoners niet zelf moeten 'zoeken' naar de juiste toegangsplek. Daardoor voorkomen we onduidelijkheid bij inwoners;
- Consulenten binnen de Leeromgeving SLT leggen tijdens het eerste contact de werkwijze uit aan inwoners, zodat inwoners van Sint Maartensdijk weten wat zij kunnen en mogen verwachten;
- Tijdens de Leeromgeving SLT wordt de klanttevredenheid gemeten, en wordt eventueel bijgestuurd.

2.2 | Met de keuze voor de afbakening van de Leeromgeving SLT (de nieuwe vragen van inwoners vanuit Sint Maartensdijk) ontstaan er tijdelijk twee uitvoeringsvormen van ondersteuning binnen ons gemeente, met het risico dat inwoners verschillen ervaren in de kwaliteit van de dienstverlening en ondersteuning.

- Op korte termijn (gedurende de looptijd van de Leeromgeving SLT) zijn verschillen niet uit te sluiten, omdat de werkwijzen verschillen. Echter, door relatief kleinschalig te starten kunnen we gecontroleerd werken aan de nieuwe werkwijze, waarmee we op de middellange en lange termijn de kwaliteit bevorderen;
- De betrokken medewerkers van de Leeromgeving SLT zijn bevoegd om volgens de nieuwe werkwijze te werken. Indien nodig voorzien we in (bij-)scholing;
- Tijdens de Leeromgeving SLT wordt de klanttevredenheid gemeten, en wordt eventueel bijgestuurd.

3. | De opgenomen bedragen zijn gebaseerd op de raming horend bij de Leeromgeving SLT. De Leeromgeving heeft mede ten doel om te ervaren welke formatie passend is bij de nieuwe werkwijze. Er kan niet met zekerheid worden gezegd of de genoemde bedragen volstaan.

- Door de dataverzameling en monitoring voorafgaand aan de Leeromgeving SLT stevig te organiseren, kunnen we op basis van feitelijke gegevens voorspellen welke formatie passend is;
- Door tijdig te evalueren tijdens de Leeromgeving SLT hebben we hier zo vroeg als mogelijk een concreet en correct beeld van.

Financiën

Voor de personele inzet en vrijstelling is voldoende budget nodig. Voor de Leeromgeving SLT (fase 1) gaan we uit van de raming die is opgenomen in de bijlage, welke gebaseerd is op inzet van september 2025 tot en met maart 2026. In totaal gaat het om incidentele middelen van €175.000,- voor de periode van 1 september 2025 tot en met 31 maart 2026, met een uitsplitsing van €100.000,- voor de periode 1

september 2025 tot en met 31 december 2025 en €75.000,- voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 maart 2026. De kosten wensen we te dekken uit het transformatiebudget Sociaal Domein. Voor fase 1 is een incidentele ophoging van het transformatiebudget nodig van €100.000,- in 2025 (dit is reeds meegenomen/verwerkt in de voorjaarswijziging 2025), en €75.000,- voor 2026, mee te nemen bij de kadernota. Voor de organisatie-brede implementatie in de periode na de Leeromgeving SLT (fase 2) is een bedrag van €225.000,- in 2026 nodig en een bedrag van €300.000 in 2027. De kosten dekken we uit het transformatiebudget Sociaal Domein, mee te nemen bij de eerste begrotingswijziging van 2026. We streven er naar om de kosten voor jeugd en Wmo terug te dringen, waardoor in fase 3 vanaf 2028 ruimte ontstaat, om de nieuwe aanpak te integreren binnen de dan geldende budgettaire kaders.

Financieel ziet het verloop er dan als volgt uit:

Fase	2025	2026	2027	2028	Totaal
Fase 1	100.000	75.000			175.000
Fase 2		225.000	300.000		525.000
Fase 3				Kostenneutraal	Kostenneutraal
Totaal	100.000	300.000	300.000	Kostenneutraal	700.000

Juridische gevolgen

1 | Omdat binnen de Leeromgeving SLT zelf (basisvormen van) hulp en ondersteuning wordt geboden en daarmee later en minder indicaties worden afgegeven, kan het aantal bezwaarschriften toenemen.

- Consulenten binnen de Leeromgeving SLT leggen tijdens het eerste contact de werkwijze uit aan inwoners, zodat inwoners van Sint Maartensdijk weten wat zij kunnen en mogen verwachten;
- Wanneer in de onderzoeksfase goed onderzoek wordt gedaan (zoals in de huidige situatie reeds het geval is), zullen deze extra bezwaarschriften niet vaker gerond zijn dan in de huidige situatie.

Communicatie

1. *Adviesraad Sociaal Domein gemeente Tholen:* na instemming delen we de uitwerking van de Leeromgeving SLT schriftelijk met de Adviesraad Sociaal Domein. We bespreken de opbrengsten van de evaluatie met de Adviesraad Sociaal Domein en bespreken met hen welke implicaties dit heeft voor de uiteindelijke inrichting van het toekomstige Stevig Lokaal Team;
2. *Externe communicatie:* na instemming werken we met de afdeling communicatie een communicatieplan uit voor de communicatie naar onze inwoners en onze partners.

Vervolg

1. Na vaststelling van het raadsvoorstel gaan we over tot invoering van het Stevig Lokaal Team en betrekken daarbij de adviesraad Sociaal Domein;
2. Zodra we start gaan informeren we de inwoners over de nieuwe aanpak;
3. We houden u op de hoogte van de voortgang via de reguliere kanalen.

Bijlage(n)

2025 05 22 THO Uitwerking voorstel Leeromgeving SLT

